

คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)
Technical manual and standard protocol, Research Facility Division

ชื่อเรื่อง (Title)	คู่มือเครื่อง Plasma O ₂ , Ar
ส่วนงาน (Section)	ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสง
วันที่รายงาน (Last Update)	12 มีนาคม 2562
ระดับการเปิดเผยข้อมูล (Level of Disclosure)	☐ ข้อมูลในรายงานเป็นความลับ (Undisclosed)
	☐ เปิดเผยข้อมูลเฉพาะภายในส่วนงาน (Information can be disclosed within section)
	☐ เปิดเผยข้อมูลได้สำหรับพนักงานของสถาบันฯ และอนุญาตให้บันทึกข้อมูลเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระบบ Knowledge Management ภายในสถาบันฯ (Information can be disclosed for SLRI staffs and can be part of SLRI's Knowledge Management System)
	☒ เปิดเผยข้อมูลได้เพื่อเป็นองค์ความรู้สาธารณะ เช่น เว็บไซต์ของสถาบันฯ (Information is available for public)

รายชื่อผู้จัดทำคู่มือ Authors
* นส. อรพินท์ เนตรตะคุ
นส. จิราวรรณ หม่อนกระโทก
ดร. รุ่งเรือง พัฒนากุล

*ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Corresponding person)

บทสรุปผู้บริหาร(Executive Summary)
คู่มือนี้จัดทำเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เครื่องมือให้ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุด

รายละเอียด

ภาพที่ 1 แสดงเครื่อง PlassmaO₂, Ar

1. ข้อมูลเครื่องมือ (Equipment Information)

ข้อมูลจำเพาะ (Specification)	
ยี่ห้อ :	Diener electronic
รุ่น :	Surface technology HF Generators300 W
ชนิด :	300 W

คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คู่มือเครื่อง Plasma O₂, Ar

ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสงวันที่รายงาน 12 มีนาคม 2562

หน้า 2/1

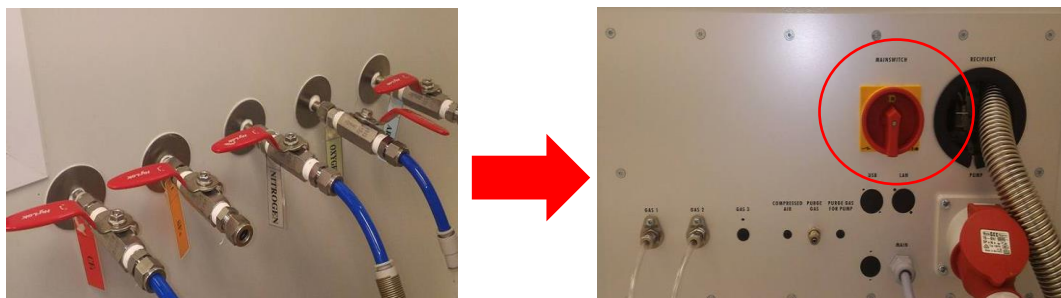
2. ส่วนต่างๆของเครื่องและหน้าที่การทำงาน (Working Parts)

ตารางที่ 1 แสดงส่วนประกอบของเครื่องและหน้าที่การทำงาน

หมายเลข	ส่วนประกอบต่างๆของเครื่อง	หน้าที่
1	Pressure gage (mbar)	ใช้สำหรับวัดความดันของแก๊สที่ถูกปล่อยเข้าไป
2	สวิตช์เปิด-ปิดเครื่อง	ใช้สำหรับการเปิด-ปิดเครื่อง
3	ช่องใส่ชิ้นงาน	ใช้สำหรับใส่ชิ้นงานตัวอย่าง ชิ้นงานทดสอบ
4	ปุ่มตั้งเวลา	ใช้ตั้งเวลาในการทำงานของเครื่อง
5	ชุดวัดความดันก๊าซ	ใช้ปรับปริมาณก๊าซที่ต้องการใช้แต่ละชนิดตามต้องการ
6	สวิตช์ปั๊ม	ใช้สำหรับปั๊มระบบข้างใน chamber ให้เป็นสุญญากาศ
7	สวิตช์ Ventilation	ใช้สำหรับปล่อยอากาศภายใน chamber ออกเพื่อเปิดฝาเครื่องนำชิ้นงานออก
8	สวิตช์ก๊าซ (GAS 1 = O ₂ , GAS 2 = N ₂)	ใช้สำหรับควบคุมการเปิด-ปิดก๊าซ
9	สวิตช์ Generator	เป็นปุ่มอุปกรณ์สำหรับควบคุมการเกิด plasma
10	ปุ่มปรับแรงดันไฟ (0 - 300 w)	ใช้สำหรับปรับแรงดันไฟฟ้าตามที่ต้องการใช้งาน

3. ขั้นตอนการใช้เครื่อง (Operation Procedure)

3.1 เปิดวาล์วแก๊สที่ต้องการใช้งานบริเวณด้านหลังเครื่อง โดยมีแก๊สที่สามารถใช้งานได้คือ ออกซิเจนและอาร์กอน ซึ่งได้ระบุชนิดของแก๊สไว้บริเวณวาล์ว จากนั้นเปิดสวิตช์ของเครื่องโดยบิดลูกศรชี้ขึ้นทางด้านขวามือ

3.2 กดสวิตช์เปิดเครื่องเพื่อเปิดระบบการทำงาน (สวิตช์ในวงกลมสีแดง) กดเปิดเฉพาะสวิตช์ด้านบน (สวิตช์ด้านล่างของเครื่องกำเนิดคลื่นไมโครเวฟจะเปิดไว้เสมอ)

คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คู่มือเครื่อง Plasma O₂, Ar

ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสงวันที่รายงาน 12 มีนาคม 2562

หน้า 3/1

สวิตช์ด้านล่างของเครื่องกำเนิดคลื่นไมโครเวฟจะเปิดไว้เสมอ

3.3 กดปุ่ม ventilation เพื่อปล่อยอากาศเข้าเพื่อเปิดฝาท้องตัวอย่าง

3.4 เมื่อเปิด ventilation จะสามารถเปิดห้องตัวอย่างได้จากนั้นเปิดฝาและนำชิ้นงานเข้าวางในห้องตัวอย่างบริเวณกึ่งกลาง

คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คู่มือเครื่อง Plasma O₂, Ar

ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสงวันที่รายงาน 12 มีนาคม 2562

หน้า 4/1

3.5 ตั้งค่าอุณหภูมิภายในห้องตัวอย่างตามต้องการโดยกดลูกศร ขึ้น-ลง (โดยปกติตั้งค่าไว้ที่ 20 องศาเซลเซียสเป็นค่ามาตรฐานของเครื่อง)

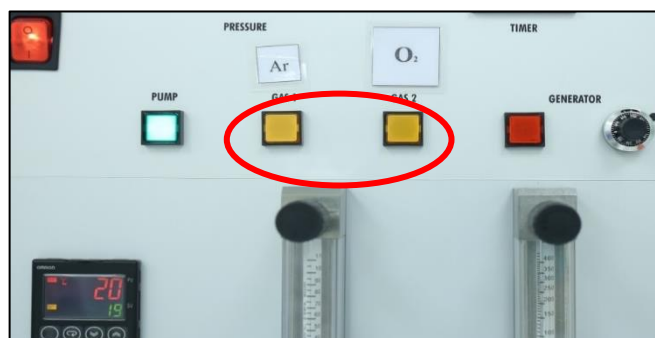
3.6 ปิดฝาห้องตัวอย่างและเปิดสวิทช์ปั๊มเพื่อดูอากาศออก

3.7 รอจนเข็มความลดลงมาถึง 0.1 mbar แต่ขึ้นอยู่กับความชื้นของชิ้นงาน อาจจะต้องลงถึง 0.1 mbar แต่ให้ลดน้อยที่สุด

3.8 เมื่อความดันลดลงต่ำกว่า 0.1 mbar ให้เปิดแก๊สที่ต้องการใช้ (O_2 และหรือ Ar) ควรเช็ควาล์วด้านหลังเครื่องเสียก่อนว่ามีการเปิดหรือไม่ จากนั้นกดปุ่มเลือกแก๊สที่ต้องการใช้ได้เลย

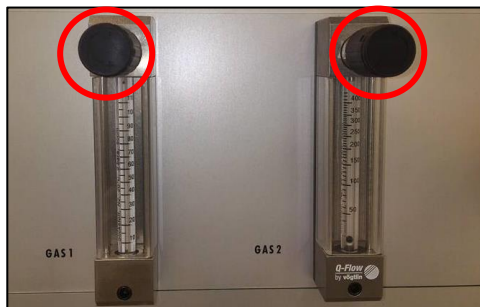

คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คู่มือเครื่อง Plasma O_2 , Ar

ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสงวันที่รายงาน 12 มีนาคม 2562

3.9 เมื่อเปิดสวิทช์แก๊สและปรับวาล์วควบคุมปริมาณแก๊สโดยปรับตามความต้องการและชนิดของแก๊สที่ต้องการใช้

3.10 ตั้งเวลาโดยกดขึ้นและลงเพื่อตั้งค่าเวลาที่ต้องการตามวงกลมสีแดงโดยหน่วยของเวลาจะเป็นนาฬิกา หลังจากนั้นกดปุ่ม RESET เพื่อตั้งเวลา

3.11 ปรับวาล์วเพิ่มกำลังไฟตามต้องการ โดยกำลังไฟจะแสดงเป็นเปอร์เซ็นต์ power (กำลังไฟสูงสุด 100% = 300w) จากนั้นกดปุ่ม generator เพื่อทำการ plasma ขึ้นงาน เวลาจะเริ่มนับถอยหลัง

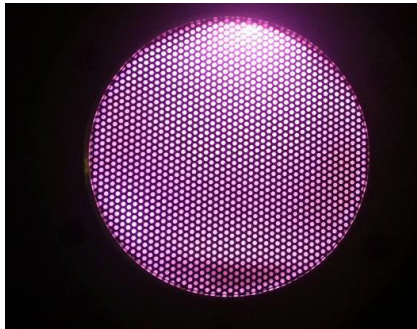
คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คู่มือเครื่อง Plasma O₂, Ar

ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสงวันที่รายงาน 12 มีนาคม 2562

หน้า 6/1

3.12 ขณะเดินเครื่อง plasma จะเกิดลำแสง plasma ขึ้น (ลำแสง O₂ Plasma จะมีสีชมพู, ลำแสง Ar Plasma จะมีสีม่วง)

3.13 หลังจากหมดเวลาที่กำหนดกดปุ่มปิดปั๊ม และกดปุ่ม ventilation เพื่อปล่อยอากาศเข้าเพื่อเปิดฝาท้องตัวอย่างหรือในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนประเภทของแก๊สในขณะที่ใช้งาน ให้ทำการกดปุ่ม purge gas ทิ้งไว้ประมาณ 15 นาที หลังจากนั้นให้เปิดวาล์วแก๊สที่ต้องการใช้ต่อเนื่องได้เลย

3.14 เมื่อกดปุ่ม ventilation แล้ว นำชิ้นงานออกจาก chamber จากนั้นปิดฝา chamber กดปุ่ม pump ให้ความดันลดลงต่ำกว่า 0.1mbar จากนั้นจึงกดสวิตช์ปั๊มปิดปั๊ม Pump แล้วกดปุ่มปิดเครื่อง ปิดสวิตช์ด้านข้างเครื่อง และปิดวาล์วแก๊สด้านหลังทั้งหมดหลังการใช้งานเสร็จแล้ว

4. ข้อควรปฏิบัติในการใช้งาน (Operation Guidance)

ด้านการทำความสะอาด และ การดูแลรักษาเครื่อง (Cleaning and Maintenance)	- หลังจากใช้งานทุกครั้งให้นำเอทานอลและผ้าสะอาดเช็ดทำความสะอาดบริเวณกระจกฝาท้องตัวอย่าง ด้านในและบริเวณชั้นวางชิ้นงาน - ตรวจสอบระดับน้ำยาหล่อเย็นสัปดาห์ละครั้ง เมื่อพบว่าการลดระดับลงของน้ำยาหล่อเย็นต่ำกว่าเส้นขีดที่กำหนดให้เติมเข้าไปให้ได้ระดับโดยเติมด้านบนของหลอดระดับน้ำยา

คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คู่มือเครื่อง Plasma O₂, Ar

ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสงวันที่รายงาน 12 มีนาคม 2562

หน้า 7/1

5. ข้อควรระวังอื่นๆ

5.1 เนื่องจากเครื่อง Plasma ดังกล่าวมีปริมาณคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ากำลังสูงเกิดขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานของเครื่องกระตุ้นหัวใจ โดยอาจทำให้เครื่องกระตุ้นหัวใจหยุดทำงาน ดังนั้นผู้ป่วยโรคหัวใจที่มีเครื่องกระตุ้นหัวใจ “ห้ามเข้าใกล้เครื่องนี้โดยเด็ดขาด”

5.2 เนื่องจากการ Plasma จะทำให้เกิดความร้อนสูง ดังนั้นการเปิดฝา chamber และการนำชิ้นงานออกจากเครื่องหลังจากใช้งานเครื่อง Plasma ในระยะหนึ่งจึงควรระมัดระวังเรื่องความร้อนที่เกิดขึ้น

คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คู่มือเครื่อง Plasma O₂, Ar

ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสงวันที่รายงาน 12 มีนาคม 2562

หน้า 8/1

6. ข้อมูลการติดต่อบริษัท

บริษัท ฟอर्टิส เทรดดิง จำกัด

Tel : 02-8696803 , คุณพินรินทร์ 081-4033367

E-mail : fortis.th@gmail.com

คู่มือ ฝ่ายสถานีวิจัย สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

คู่มือเครื่อง Plasma O2, Ar

ระบบลำเลียงแสงที่ 6a ส่วนงานสนับสนุนระบบลำเลียงแสงวันที่รายงาน 12 มีนาคม 2562

หน้า 9/1